ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Халиун сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ГАА-2022/31/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Алтай хот 2022 он	Дарга, Тэргүүлэх аудитор: Х.Түвшинбаяр Утас: 70483413 Цахим хаяг: tuvshinbayarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг Утас: 70484055 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn Аудитор Э.Сүнжидмаа Утас: 80048599 Цахим хаяг: Sunjidmaae@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт .... **Error! Bookmark not defined.**

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 3

3. Аудитын тайлан .... **Error! Bookmark not defined.**

3.1 Ерөнхий зүйл 9

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 11

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 12

3.4 Материаллаг байдал 12

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 12

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 13

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг........ **Error! Bookmark not defined.**

3.8 Аудитын гол асуудал........ **Error! Bookmark not defined.**

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал........ 14

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 14

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал........ 14

4. Аудитын илрүүлэлт 14

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
АИТХ	Аймгийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
БСУГ	Боловсрол соёл урлагийн газар

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
9018301, Говь-Алтай аймаг,
Есөнбулаг сум, 7-р баг, Жинст 0
Утас: 70-48-34-13. Факс: (976) 70-48-34-13,
E –mail: govialtai@audit.gov.mn

2022.02.24 № 35

танай ______ -ны № ______ -т

ХАЛИУН СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ТӨВИЙН Д.МӨНХЗУЛ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говь-Алтай аймгийн Халиун сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Говь-Алтай аймгийн Халиун сумын Эрүүл мэндийн төвийн 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.ТҮВШИНБАЯР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**30,433,105.66**	**218,147,434.28**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**0.00**	**1,440,863.76**
31200	**Банканд байгаа бэлэн мөнгө**	**0.00**	**1,440,863.76**
31210	**Төгрөг**	**0.00**	**1,440,863.76**
31211	Төрийн сангийн харилцах	0.00	161,603.26
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	0.00	1,279,260.50
33	**АВЛАГА**	**0.00**	**143,939,060.00**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.00	0.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	0.00	143,804,260.00
33500	**Бусад авлага**	**0.00**	**134,800.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.00	134,800.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	0.00	0.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**30,433,105.66**	**72,767,510.52**
35100	**Түүхий эд материал**	**13,625,149.66**	**54,330,889.82**
35130	Эм боох материал	13,625,149.66	54,330,889.82
35400	**Хангамжийн материал**	**14,032,956.00**	**17,796,620.70**
35410	Бичиг хэргийн материал	37,400.00	162,530.00
35420	Аж ахуйн материал	9,470,645.00	13,293,386.70
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,629,910.00	1,679,500.00
35460	Хүнсний материал	895,001.00	2,661,204.00
35600	Мал амьтад	2,775,000.00	640,000.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	**0.00**	**0.00**
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,415,522,679.45**	**1,375,830,615.65**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,415,522,679.45**	**1,375,830,615.65**
39100	Газар	0.00	0.00
39200	**Биет хөрөнгө**	**1,410,264,679.45**	**1,370,572,615.65**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,361,014,449.84	1,361,014,449.84
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-58,716,983.68	-90,415,641.12
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	53,495,000.00	53,495,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16,198,571.50	-23,881,428.70
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	180,922,760.62	201,042,210.18
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-120,818,378.75	-141,746,464.23
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,593,168.60	43,093,168.60
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,026,765.68	-32,028,678.92
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	593,504.00	593,504.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-593,504.00	-593,504.00
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**5,258,000.00**	**5,258,000.00**
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,258,000.00	5,258,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,445,955,785.11**	**1,593,978,049.93**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**7,930,395.60**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**7,930,395.60**
41300	**Өглөг**	**0.00**	**7,930,395.60**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	0.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.00	7,930,395.60
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,445,955,785.11**	**1,586,047,654.33**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,445,955,785.11**	**1,586,047,654.33**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	126,945,418.50	126,945,418.50
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**1,233,742,465.60**	**1,373,834,334.82**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-18,507,724.61	1,233,742,465.60
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,252,250,190.21	140,091,869.22
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	0.00	0.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	85,267,901.01	85,267,901.01
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,445,955,785.11**	**1,593,978,049.93**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,676,915,968.18**	**939,498,837.27**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,304,833,858.18**	**189,365,118.27**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**1,304,833,858.18**	**189,365,118.27**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**1,304,833,858.18**	**136,000.00**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,000.00	0.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,304,821,858.18	136,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0.00	189,229,118.27
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**372,082,110.00**	**750,133,719.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**315,329,000.00**	**369,627,500.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	315,329,000.00	369,627,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**13,054,600.00**	**321,707,169.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,054,600.00	53,512,909.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	0.00	268,194,260.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**32,918,700.00**	**45,920,300.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	32,918,700.00	45,920,300.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	**10,779,810.00**	**12,878,750.00**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	10,779,810.00	12,878,750.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**424,665,777.97**	**799,406,968.05**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**424,665,777.97**	**799,406,968.05**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**413,562,822.79**	**758,812,187.95**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**258,160,239.51**	**341,393,439.72**
210101	Үндсэн цалин	186,512,640.62	224,244,437.13
210102	Нэмэгдэл	55,065,607.89	93,689,540.59
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,885,000.00	3,035,000.00
210104	Урамшуулал	13,696,991.00	20,424,462.00

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	0.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**33,064,531.50**	**44,060,888.12**
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,459,731.50	31,440,888.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,610,000.00	3,620,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,252,800.00	2,388,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	522,000.00	641,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,220,000.00	5,970,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**24,199,708.81**	**35,104,519.90**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,764,864.81	1,755,086.90
210302	Түлш, халаалт	21,984,844.00	33,269,433.00
210303	Цэвэр, бохир ус	450,000.00	80,000.00
210304	Байрны түрээс	0.00	0.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**19,868,800.00**	**22,943,440.00**
210401	Бичиг хэрэг	912,050.00	1,661,370.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,598,800.00	17,280,120.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	926,175.00	1,129,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	808,050.00	1,847,250.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	0.00	0.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,423,725.00	905,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**26,438,687.66**	**236,760,977.85**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,533,746.66	212,424,249.77
210502	Хоол, хүнс	8,049,941.00	20,036,728.08
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,855,000.00	4,300,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**2,999,600.00**	**3,429,000.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	225,000.00
210604	Урсгал засвар	2,999,600.00	3,204,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**272,000.00**	**1,484,909.00**
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	272,000.00	1,484,909.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.00	0.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,197,500.00**	**5,073,500.00**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	0.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	873,500.00	4,995,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.00	78,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**47,361,755.31**	**68,561,513.36**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,213,450.00	5,250,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	45,148,305.31	63,311,513.36
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**11,102,955.18**	**40,594,780.10**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**8,531,000.00**	**32,615,000.00**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,531,000.00	32,615,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**2,554,869.19**	**7,979,780.10**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,316,791.19	7,979,780.10
213404	Хөрөнгийн	0.00	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	238,078.00	0.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**17,085.99**	**0.00**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	17,085.99	0.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**1,252,250,190.21**	**140,091,869.22**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**1,252,250,190.21**	**140,091,869.22**
VI-I	Засгийн газрын хувь оролцоо	0.00	0.00
VI-II	Хяналтын бус хувь оролцоо	0.00	0.00

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**372,251,388.00**	**606,465,459.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**12,000.00**	**0.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**12,000.00**	**0.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**12,000.00**	**0.00**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,000.00	0.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**372,239,388.00**	**606,465,459.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**315,329,000.00**	**369,627,500.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	315,329,000.00	369,627,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**13,211,878.00**	**178,038,909.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,211,878.00	53,512,909.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	136,000.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	0.00	124,390,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**32,918,700.00**	**45,920,300.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	32,918,700.00	45,920,300.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	**10,779,810.00**	**12,878,750.00**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	10,779,810.00	12,878,750.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**366,237,488.00**	**597,696,595.24**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**366,237,488.00**	**597,696,595.24**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**355,134,532.82**	**557,101,815.14**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**258,160,239.51**	**341,393,439.72**
210101	Үндсэн цалин	186,512,640.62	224,244,437.13
210102	Нэмэгдэл	55,065,607.89	93,689,540.59
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,885,000.00	3,035,000.00
210104	Урамшуулал	13,696,991.00	20,424,462.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**33,064,531.50**	**44,060,888.12**
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,459,731.50	31,440,888.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,610,000.00	3,620,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,252,800.00	2,388,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	522,000.00	641,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,220,000.00	5,970,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**24,001,908.81**	**34,736,519.90**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,764,864.81	1,755,086.90
210302	Түлш, халаалт	21,787,044.00	32,901,433.00
210303	Цэвэр, бохир ус	450,000.00	80,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**18,074,325.00**	**20,628,760.00**
210401	Бичиг хэрэг	853,800.00	1,557,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,025,300.00	15,697,710.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	926,175.00	1,129,700.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,069,050.00	2,123,550.00
2105	**Нормативт зардал**	**16,664,478.00**	**100,066,098.40**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	9,169,678.00	79,799,648.40
210502	Хоол, хүнс	5,639,800.00	14,684,950.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,855,000.00	5,581,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,486,100.00**	**3,429,000.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	225,000.00
210604	Урсгал засвар	1,486,100.00	3,204,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**272,000.00**	**1,484,909.00**
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	272,000.00	1,484,909.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,197,500.00**	**5,302,200.00**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	0.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	873,500.00	4,995,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.00	306,700.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**2,213,450.00**	**6,000,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,213,450.00	6,000,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**11,102,955.18**	**40,594,780.10**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**8,531,000.00**	**32,615,000.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,531,000.00	32,615,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**2,554,869.19**	**7,979,780.10**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,316,791.19	7,979,780.10
213404	Хөрөнгийн	0.00	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	238,078.00	0.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**17,085.99**	**0.00**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	17,085.99	0.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**6,013,900.00**	**8,768,863.76**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**6,013,900.00**	**7,328,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**6,013,900.00**	**7,328,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**6,013,900.00**	**7,328,000.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,013,900.00	7,328,000.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-6,013,900.00**	**-7,328,000.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**0.00**	**1,440,863.76**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	1,440,863.76
100	Тохируулгын орлого, зарлагын зөрүү	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	**Засгийн газрын оруулсан капитал**	**Дахин үнэлгээний нөөц**	**Хуримтлагдсан дүн**	**Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн**
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**126,945,418.50**	**85,267,901.01**	**-18,507,724.61**	**193,705,594.90**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**126,945,418.50**	**85,267,901.01**	**-18,507,724.61**	**193,705,594.90**
Тайлант үеийн үр дүн	**0.00**	**0.00**	**1,252,250,190.21**	**1,252,250,190.21**
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**126,945,418.50**	**85,267,901.01**	**1,233,742,465.60**	**1,445,955,785.11**
2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**126,945,418.50**	**85,267,901.01**	**1,233,742,465.60**	**1,445,955,785.11**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
Дахин илэрхийлсэн	**126,945,418.50**	**85,267,901.01**	**1,233,742,465.60**	**1,445,955,785.11**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

үлдэгдэл				
Тайлант үеийн үр дүн	**0.00**	**0.00**	**140,091,869.22**	**140,091,869.22**
2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	**126,945,418.50**	**85,267,901.01**	**1,373,834,334.82**	**1,586,047,654.33**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**439,721,900.00**	**420,285,166.64**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**439,721,900.00**	**420,285,166.64**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**438,631,900.00**	**419,195,166.64**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**292,930,000.00**	**291,341,803.22**
210101	Үндсэн цалин	199,500,000.00	174,192,800.63
210102	Нэмэгдэл	69,000,000.00	93,689,540.59
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,000,000.00	3,035,000.00
210104	Урамшуулал	20,430,000.00	20,424,462.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	0.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**40,977,500.00**	**37,555,977.52**
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,357,500.00	24,935,977.52
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,665,000.00	3,620,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,388,000.00	2,388,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	597,000.00	641,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,970,000.00	5,970,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**42,716,300.00**	**34,736,519.90**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,319,500.00	1,755,086.90
210302	Түлш, халаалт	39,802,800.00	32,901,433.00
210303	Цэвэр, бохир ус	594,000.00	80,000.00
210304	Байрны түрээс	0.00	0.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**18,241,800.00**	**17,871,700.00**
210401	Бичиг хэрэг	1,900,000.00	1,557,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,516,300.00	13,560,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,202,000.00	1,129,700.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,503,500.00	1,503,500.00
2105	**Нормативт зардал**	**25,251,700.00**	**19,817,966.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	14,751,700.00	10,394,411.00
210502	Хоол, хүнс	6,700,000.00	5,842,055.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,800,000.00	3,581,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**10,776,800.00**	**10,757,000.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,072,800.00	4,053,000.00
210602	Тавилга	3,500,000.00	3,500,000.00

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0.00	0.00
210604	Урсгал засвар	3,204,000.00	3,204,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**450,000.00**	**352,000.00**
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	450,000.00	352,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.00	0.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,287,800.00**	**762,200.00**
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	900,000.00	455,500.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	387,800.00	306,700.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**6,000,000.00**	**6,000,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,000,000.00	6,000,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,090,000.00**	**1,090,000.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,090,000.00**	**1,090,000.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,090,000.00	1,090,000.00
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**439,721,900.00**	**428,426,550.00**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**369,627,500.00**	**369,627,500.00**
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	369,627,500.00	369,627,500.00
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**45,920,300.00**	**45,920,300.00**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	45,920,300.00	45,920,300.00
33	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**24,174,100.00**	**12,878,750.00**
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	24,174,100.00	12,878,750.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	161,603.26

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	178,038,908.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	176,759,647.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	145,234,647.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	50,051,636.5
210101	Үндсэн цалин		50,051,636.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	6,504,910.0
210201	Тэтгэврийн даатгал		6,452,707.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал		52,203.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	2,757,060.0
210402	Тээвэр, шатахуун		2,137,010.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		620,050.0

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2105	Нормативт зардал	-	80,248,132.4
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		69,000,237.4
210502	Хоол, хүнс		9,247,895.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		2,000,000.0
2107	Томилолт, зочны зардал	-	1,132,909.0
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт		1,132,909.0
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	4,540,000.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж		4,540,000.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	31,525,000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	31,525,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		31,525,000.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	178,038,909.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	178,038,909.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		53,512,909.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	136,000.0
131106	Төсвийн урамшуулал		
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого		124,390,000.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Халиун сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Говь-Алтай аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Э.Сүнжидмаа гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Ж.Бүжинханд, аудитын менежер Д.Эрдэнэчимэг, дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Түвшинбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Говь-Алтай аймгийн Халиун сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Говь-Алтай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ны өдрийн 01 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Халиун сумын Эрүүл мэндийн төв нь: Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээг цаг алдалгүй иргэд хүргэх үйлчилгээ үзүүлэх чиг үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг болгодог хууль тогтоомж болон бусад бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Мөн Монгол Улсын Засгийн газраас 43 дугаар тогтоолоор бүх шатны төсөв захирагч нарт төсвийн хэмнэлтийн горимыг мөрдөж ажиллахыг даалгажээ.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод хяналт хариуцсан ажилтан байхгүй байна. Дотоод хяналтын үр нөлөөг сайжруулан ажиллах шаардлагатай байна. Иймд дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Халиун сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогоор сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны нийт зардал 424.0 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 8.4 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувь буюу 6.9 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд 2021 оны санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын дүн болох 606.2 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 12.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 9.7 сая төгрөгөөр тогтоогдож байна.

Аудитын эрсдэл бага гэж үзэж тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-н 13-д заасны дагуу аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Халиун сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 10.8 хувиар буюу 175.6 сая төгрөгөөр өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, эздийн өмчийн данс байна.

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэлгүй, 1.4 сая төгрөгийн эцсийн үлдэгдэлтэй байна.

Авлага дансны эхний үлдэгдэлгүй, тайланд онд 143.9 сая төгрөгийн авлага нэмэгдсэн бөгөөд эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах санхүүжилтийн болон эмийн авлага байна.

Өглөгийн үлдэгдэлгүй тайланд онд эмийн 6.3 сая төгрөгийн эмийн өглөг, хувь хүнд өгөх 1.6 сая төгрөгийн нийт 7.9 сая төгрөгийн өглөгтэй байна.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 72.7 сая төгрөг болж 42.2 сая төгрөгөөр өссөн нь ковид-19 цар тахлын хүрээнд Эрүүл мэндийн газар болон иргэдээс өгсөн хандив тусламж нэмэгдэж мөн эмийн зардалтай холбоотой байна. Тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 133.3 сая төгрөгийн бараа материал бэлтгэж, 171.8 мянган үнэ төлбөргүй хөрөнгө орлогоор тайлагнаж, үйл ажиллагаандаа 263.1 сая төгрөгийн материалыг зарцуулжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,403.9 сая төгрөг болж буурсан нь элэгдлийг зардалтай холбоотой. Тайлант онд 7.8 сая төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч хандив тусламжаар 16.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүйгээр бүртгэж авсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,613.6 сая төгрөг болж 167.7 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан бичилт хийгдээгүй ба тайлант оны хуримтлагдсан үр дүнгийн эцсийн үлдэгдэл 1,401.7 сая төгрөг болсон байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 473.0 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.
Төсөв захирагчид хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 39.2 сая төгрөгөөр бага, 431.2 сая төгрөгөөр баталжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсөв захирагчийн 2 хөтөлбөрийн хүрээнд 4 арга хэмжээг улсын болон орон төсвөөс санхүүжүүлэхээр 431.2 сая төгрөгийн төсөв баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын нутгийн төсвөөс 369.6 сая төгрөгийн санхүүжилт, орон нутгийн төсвөөс 45.9 сая төгрөг авч, нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 178.1 сая төгрөг, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 12.8 сая төгрөгийн нийт 606.4 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 597.1 сая төгрөгийг зарцуулж, 7.9 сая төгрөгийн тогтмолын зардлын үлдэгдлийг татан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 420.2 сая төгрөг буюу 96.0 хувьтай зарцуулсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 178.1 сая төгрөгийн орлого хүлээн авсан байна. Сорьц тээвэрлэлт, сүрьеэгийн тандалт хийсэн томилолт, урамшуулал, дархлаажуулалтын зардалд тус тус зарцуулж, 1.2 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн орлого, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт, татварын тодорхойлолт, Е баримтын тулгалтыг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд Шилэн дансны цахим хуудсанд ил тод байршуулах 36 мэдээллээс, 16 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна. Горим сорил хэрэгжүүлсний үр дүнд шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 0.6 сая төгрөгийн төлбөрийн акт, 2.6 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага, 6.6 сая төгрөгийн зөвлөмж хүргүүлснийг хэрэгжүүлсэн байна. Мөн төрөөс эмийн талаар баримтлах бодлогын хэрэгжилт үр дүн нөлөө-д хийсэн нийцлийн аудитаар өгсөн 2 албан шаардлагын шийдвэрийн хугацаа болоогүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн жилийн аудитаар:

1. Тээвэр шатахууны зардлын давтан үзэх
2. Эмийн зардлын зарцуулалтыг үзэх, нэр төрөл
3. Төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан үндсэн хөрөнгийн чанар, ашиглалтын байдал үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.
4. Бэлнээр мөнгө гаргадаг явдлыг зогсоож, татвар төлөгчтэй иргэн ,аж ахуй нэгж байгууллагатай харилцах

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 208.1 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 199.6 сая төгрөгийн зөрчлийг залруулж, 3.6 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 4.8 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага, зөвлөмж хүргүүллээ.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын 199.6 сая төгрөгийн алдааг залруулаа.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

4.2 Төлбөрийн акт

Тус байгууллага нь дайчилгаанд ажилласан ажилчдад 4.3 сая төгрөгийн урамшууллыг илүү тооцсон олгосон нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 30.1-т"Олон улсын хөл хорио халдварт өвчний голомтод болон гамшгийн үед дайчилгаагаар ажилласан эрүүл мэндийн ажилтанд тухайн дайчилгааг зохион байгуулсан газар 1 сарын дотор ажилласан хугацааны цалин хөлсийг нь 3 дахин нэмэгдүүлж олгоно" гэсэн заалттай нийцэхгүй, тохиолдсон байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоолоо.

Шинэ жилээр ажилчдад 0.3 мянган төгрөгийн бэлэг өгсөн нь Төсвийн тухай хуулийн 10 дугаар 10.1.14-т "Тухайн жилийн төсвийн хуулиар батлагдсан хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээний жагсаалтад шинэ арга хэмжээ нэмж тусгахгүйгээр, тэдгээрийн гүйцэтгэлийн явц байдалтай уялдуулан, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн багцын дүнд багтаан хөрөнгийн зохицуулалт хийх" гэсэн заалттай нийцэхгүй, тохиолдсон байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоолоо.

4.3 Албан шаардлага

Тээвэр шатахууны зарцуулалтыг тулган баталгаажуулахад ямар автомашинаар, хэдэн километр явсан нь тодорхойгүй тооцоо бодох боломжгүй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Зам тээвэр хөгжлийн сайдын 2019 оны 39 дүгээр тушаал, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалттай нийцэхгүй, тохиолдсон байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.

Батлагдсан төсвийг хувийн хэмнэлт гаргахаар төлөвлөж зарцуулаагүй байгаа нь Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын 1.1"Үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардал, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, зардлыг гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах" гэсэн заалттай нийцэхгүй, тасалбар болголт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.

Санхүүгийн тайлан, Татварын тодорхойлолт 5.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.1-т "Аж ахуйн бүх ажил, гүйлгээ", 14.4.2-т "Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", 14.4.3-т "Бүх өр төлбөр" гэсэн заалттай нийцэхгүй, тасалбар болголт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.

4.4 Зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 1 зөрчилд зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгалаа.
Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u> Шилэн дансны цахим хуудсанд ил тод байршуулах 119.7сая төгрөгийн 33 мэдээллээс, 98.4 сая төгрөгийн 10 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, 21.4 сая төгрөгийн 2 мэдээллийг мэдээлээгүй байна.

1.2. <u>Өгсөн зөвлөмж:</u> Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл," гэсэн заалтуудыг мөрдөн ажиллах

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Халиун сумын ЭМТ	8	208.0	3	199.6	2	3.6	2	4.8	1	
5	Дүн	8	208.0	3	199.6	2	3.6	2	4.8	1	

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР